

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín

763 33 Štítná nad Vláří 417

Identifikátor školy: 600 114 210

Termín konání inspekce: 19. - 24. listopad 2003

Čj.:	o5-1322/03-11106
Signatura:	ko5cx112

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce, matematice, prvouce, výtvarné výchově a hudební výchově na 1. stupni základní školy, v českém jazyce, matematice, výtvarné výchově a hudební výchově na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době kontroly,
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce, matematice, prvouce, výtvarné výchově a hudební výchově na 1. stupni základní školy, v českém jazyce, matematice, výtvarné výchově a hudební výchově na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době kontroly,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, prvouce, výtvarné výchově a hudební výchově na 1. stupni základní školy, v českém jazyce, matematice, výtvarné výchově a hudební výchově na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004 v době kontroly.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Gabry a Málinky ve Štítné nad Vláří je úplnou vesnickou příhraniční školou s celkovým počtem 293 žáků v 16 třídách obou stupňů. Školu navštěvují žáci Štítné nad Vláří, Popova a spádové obce Jestřabí. Škola realizuje vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2. Součástí školy je školní družina (nebyla předmětem inspekční činnosti) a školní jídelna.

Obec Štítná nad Vláří je zřizovatelem školy, která od ledna 1994 hospodaří jako samostatná příspěvková organizace. Rada školy není zřízena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka prvouky v hospitovaných hodinách byla zajištěna vyučujícími, které splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Sledované hodiny matematiky na 1. stupni vyučovali čtyři učitelé, dva z nich nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Český jazyk na prvním stupni vyučovaly učitelky s požadovanou odbornou způsobilostí s výjimkou pátých tříd, kde v obou třídách vyučovala učitelka s aprobací pro druhý stupeň základní školy. Hudební výchovu vyučovaly učitelky s požadovanou aprobací pro druhý stupeň základní školy i ve třídách prvního stupně.

Jazyk český na druhém stupni vyučují tři pedagožky, které mají požadované odborné i pedagogické vzdělání. Na druhém stupni vyučují matematiku tři učitelky, jedna z nich bez pedagogické a odborné způsobilosti. Výtvarnou výchovu vyučují čtyři učitelky, z nichž dvě nesplňují podmínky požadované odborné a pedagogické kvalifikace.

Výchovným poradenstvím v tomto školním roce jsou pověřeny dvě pedagogické pracovnice. Jedna z nich dosud neabsolvovala kvalifikační studium předepsané pro výkon této funkce.

Učitelé si doplňují vzdělání i absolvováním kurzů v rámci dalšího vzdělávání.

Organizace výchovně vzdělávací práce školy i jejího provozu je podrobně zpracována v Organizačním řádu školy. Organizace není vhodně strukturovaná, z organizačních schémat vyplývá, že např. výchovný poradce je nadřazený třídním učitelům a zástupce ředitelky je na úrovni školníka v řídicích strukturách školy. Organizační řád rámcově stanovuje kompetence i povinnosti vedoucím pracovníkům na všech úsecích školy, jsou písemně definovány ve zpracované náplni práce.

Vnitřní informační systém je zajištěn prostřednictvím informační tabule ve sborovně (včetně měsíčních plánů práce), relacemi ve školním rozhlase, možností volného přístupu k Internetu.

Odborné i metodické vedení výuky v jednotlivých předmětech garantují předmětové komise a metodická sdružení (celkem devět metodických orgánů).

Metodické sdružení 1. stupně řeší organizační záležitosti, připravuje akce pro žáky, kontroluje plánování výchovně vzdělávací práce prostřednictvím zpracovaných tematických plánů, jsou zde vzájemně předávány poznatky pedagogů z akcí dalšího vzdělávání. Otázkám metodiky výuky a její koordinace je věnováno méně pozornosti. Tato skutečnost se projevuje zejména v rozdílných přístupech, volených formách a metodách výuky u jednotlivých vyučujících.

Předmětová komise estetickovýchovných předmětů se schází pouze dvakrát ročně. Zaměřuje se zejména na plánování kulturních akcí (koncertů a výstav) a soutěží, kterých se žáci zúčastňují.

Práce předmětových komisí matematiky a českého jazyka je zaměřena na organizační záležitosti, zpracování tematických plánů v souladu s platnými osnovami, materiální zabezpečení výuky, na přípravu soutěží. Zadávané kontrolní písemné práce jsou koordinovány, vyhodnoceny (v českém jazyce i s diagnostikou základních žákovských chyb) a získané výsledky jsou podrobně analyzovány. Na konci školního roku je činnost předmětových komisí vyhodnocena a z dosažených výsledků jsou definovány priority pro další období.

Pedagogický sbor není zcela stabilizován. Dochází v něm k častým změnám, které jsou vyvolány jednak odchody zaměstnanců do starobního důchodu, jednak polohou školy v pohraniční oblasti se špatnou dopravní obslužností. Získat perspektivní učitele s požadovanými aprobacemi je problematické.

Všem začínajícím učitelům je věnována odborná péče a metodická pomoc, mají ustanoveny uvádějící učitele.

Kontrolní a hospitační činnost realizuje vedení školy podle zpracovaného plánu. O provedených hospitacích jsou vedeny písemné záznamy. Intenzivněji je sledována práce začínajících učitelů, kteří jsou ve škole krátce a hledají účinný způsob práce. V poslední době se vedení školy zaměřuje zejména na důslednější uplatňování vhodných metod a forem ve výuce. Pozitivem je, že ředitelka školy může vzhledem ke své aprobaci při kontrolní činnosti začínajícím dvěma učitelkám českého jazyka radit v odborných i v obecně pedagogických otázkách.

Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004 směřuje jejich další vzdělávání do oblasti cizích jazyků, studia managementu pro vedoucí pracovníky a k prohlubování odbornosti jednotlivých učitelů. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků absolvovalo 16 učitelů školení ICT na základní úrovni, velký zájem projevují učitelé i o vlastní sebevzdělávání, účastní se mnoha metodických i vzdělávacích seminářů organizovaných Pedagogickým centrem ve Zlíně.

Systém sebehodnocení a hodnocení zaměstnanců mimo zpracovaná kritéria pro odměňování zaměstnanců v nadtarifních složkách platu není vytvořen.

Personální podmínky školy byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy, kterou tvoří čtyři vzájemně propojené bloky, byla uvedena do provozu v roce 1973. Část původního vybavení pomalu dosluhuje, proto je budova školy zřizovatelem průběžně rekonstruována a modernizována. Velmi pěkný estetický interiér školy je vyzdoben výtvarnými i rukodělnými pracemi žáků, množstvím pečlivě udržovaných květin. Prostorné chodby kolem školní jídelny jsou využity pro galerii, kde jsou pořádány výstavy profesionálních i amatérských výtvarníků místního regionu. Pestré možnosti využití nabízí i hudební a divadelní sál (pro žáky, rodiče i veřejnost obce). Škola disponuje rovněž velmi dobrým sportovním zázemím, které tvoří dvě tělocvičny a školní hřiště. Škola má zřízeny a funkčně vybaveny odborné pracovny, na každém poschodí je jedna učebna vybavena audiovizuální technikou, kterou mohou využívat třídy obou stupňů školy. Již druhý rok využívají žáci dvě počítačové pracovny, které jsou vybaveny vlastními počítači i počítači dodanými škole v rámci programu INDOŠ (celkem 22 žákovských PC).

Třídy prvního i druhého stupně jsou světlé, prostorné, esteticky vyzdobené především výtvarnými pracemi žáků, vybaveny vhodným nábytkem. Ve třídách prvního stupně jsou zřízeny relaxační kouty s kobercem. Prostory pro výuku jsou z hlediska estetických a psychohygienických podmínek na velmi dobré úrovni.

Výuka českého jazyka na druhém stupni probíhá v kmenových třídách. Literární výchova i v pěkné a dobře vybavené místnosti školní knihovny. Jazykové hodiny věnované procvičení učiva jsou občas realizovány v počítačové pracovně. Výzdoba učeben se často dotýkala sledovaného předmětu (nástěnné gramatické přehledy, názorné pomůcky na magnetických tabulích apod.). Matematika je rovněž vyučována v kmenových třídách (na druhém stupni málo podnětných z hlediska potřeb předmětu), učitelé mají k dispozici pro opakování učiva i širokou škálu výukových programů v počítačových učebnách.

Pro výuku hudební výchovy je zřízena samostatná odborná pracovna vybavená doprovodnými hudebními nástroji, rytmickými nástroji, obrazovými přehledy naukového učiva a podobiznami hudebních skladatelů. Na velmi dobré úrovni je také vybavení audiotechnikou pro poslech včetně dostateku potřebných nosičů hudebních ukázek.

Vybavení pro výuku výtvarné výchovy je na dobré úrovni. Škola disponuje prostornou odbornou pracovnou, v kabinetu výtvarné výchovy je umístěna keramická pec. Materiální zázemí pro výuku výtvarné výchovy využívají učitelé i žáci prvního i druhého stupně.

Didaktické pomůcky pro výuku sledovaných předmětů na 1. stupni jsou na běžné úrovni a je jich využito k vytvoření motivujícího prostředí v kmenových třídách. Jedná se především o starší nástěnné obrazy, složky s ukázkami k jednotlivým tématům. V kabinetu prvního stupně jsou umístěny standardní starší pomůcky včetně zpětných projektorů, novější pomůcky jsou k dispozici ve třídách. Vybavení pomůckami je postupně podle finančních možností školy obnovováno. Dostačující je i fond žákovské knihovny a výukových programů pro práci na počítačích.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má škola potřebné učebnice a pomůcky (bzučák, programy na PC, kostky).

Učebnice užívané pro výuku českého jazyka jsou vybrány zodpovědně v navazující řadě. Jsou vhodně doplňovány dalšími publikacemi pro procvičení jazykového učiva i soubory netradičních čítanek. Škola je vybavena Slovníky spisovného jazyka českého a školním vydáním Pravidel českého pravopisu.

Rovněž učebnice a pracovní sešity využívané pro výuku matematiky a prvouky jsou platné, v navazující řadě, vhodné pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Kabinet matematiky druhého stupně obsahuje tabulová pravítka, nástěnné obrazy, fólie pro zpětný projektor, geometrické modely těles, sbírky úloh, soubory testů atd. Pomůcky umístěné v kabinetech jsou k dispozici v dostatečném množství i kvalitě. Postupně jsou podle omezených finančních možností obměňovány. Řadu učebních pomůcek, přehledů a doplňkových textů si připravují učitelé vlastnoručně.

Vzhledem k systematické kontrolní a hospitační činnosti má vedení školy aktuální přehled o využívání názorných pomůcek a didaktické techniky ve výuce. Podle rozpočtových možností reaguje na požadavky jednotlivých vyučujících.

Materiálně technické podmínky výuky umožňují a podporují efektivní vzdělávání, byly hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola v tomto školním roce pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Počet vyučovacích hodin přidělených jazyku českému, matematice, prvouce, výtvarné výchově i hudební výchově za týden odpovídá učebnímu plánu výše uvedeného vzdělávacího programu. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že ve sledovaných předmětech je realizovaná výuka v souladu s platnými osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Zápisy v třídních knihách (i přes menší nepřesnosti při obecně formulovaných zápisech) mají dobrou vypovídací hodnotu. Kontrola plnění učebních osnov ve sledovaných předmětech je účinná.

Rozvrhy hodin jsou v souladu se zásadami psychohygieny, pouze řazení hodin tělesné výchovy ve třídách prvního stupně na první vyučovací hodiny není příliš vhodné (I.A, B, II.A, B, IV.A, B). Stejně tak řazení výuky cizích jazyků na poslední vyučovací hodiny (ve třídách IV.B, IV.A) ve třech po sobě jdoucích dnech. Vnitřní řád školy je zpracován podle platné normy, byl projednán s pracovníky školy a odsouhlasen pedagogickou radou.

Zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách (jejich vypovídací hodnota je někdy nízká), na třídních schůzkách a vždy podle aktuální potřeby. Škola vydává pro rodiče žáků časopis Zpravodaj, ve kterém průběžně informuje o pořádaných akcích, o dosažených úspěších v různých soutěžích atd. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství ve škole je zajištěno dvěma výchovnými poradkyněmi. Výchovná poradkyně pro první stupeň se ve své práci zaměřuje především na žáky s výukovými problémy a zdravotním postižením. Provádí depistáž, zajišťuje odborné vyšetření ve spolupráci s pedagogicko psychologickou poradnou a SPC Zlín. Úzce spolupracuje s třídními učiteli integrovaných žáků, především při zpracování dokumentace, na přípravě a realizaci individuálních učebních plánů těchto dětí. Na druhém stupni poskytuje výchovná poradkyně informační servis o možnostech profesní orientace po ukončení základní školní docházky, organizuje návštěvy učilišť a pracovních dílen v místě bydliště. Sleduje termíny informačních akcí jako jsou burzy středních škol, které společně s žáky navštěvuje, popřípadě informuje rodiče o možnostech návštěv jednotlivých školských zařízení v rámci dnů otevřených dveří. Při řešení výchovných problémů i při jejich prevenci spolupracují výchovné poradkyně

s vedením školy a s metodikem prevence sociálně patologických jevů. V této oblasti škola využívá nabídku programů a besed organizací, které se zabývají problematikou sociálně patologických jevů a jejich prevence (zástupci Policie ČR, poradenské centrum R-EGO). Obě výchovné poradkyně mají ředitelkou stanovenou náplň práce. Vyhrazené konzultační hodiny jsou určeny především rodičům, se kterými jednájí také v rámci třídních schůzek a individuálních pohovorů. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni

V hodinách českého jazyka na prvním stupni bylo provedeno celkem 6 hospitací.

Odborná a pedagogická způsobilost pro výuku na prvním stupni scházela pouze jedné vyučující v paralelních pátých třídách.

Třídy byly vybaveny starším zachovalým nábytkem, esteticky vyzdobeny pracemi žáků a obrazovými pomůckami. Ve výuce používali vyučující vhodně drobných pomůcek, karty slov, řadu připravených pracovních listů s doplňujícími úlohami, obrázky a slovníky, v nejnižších ročnicích velmi vhodně vyrobených drobných skládanek a pomůcek pro syntézu slabik. V literárně výchovných hodinách byly vhodně voleny ukázky z doplňující literatury, ve třídách byly vystaveny dětské knihy a encyklopedie. Názornost podporovaly také připravené tabule zejména ve dvou nejnižších ročnicích.

Příprava na jednotlivé hodiny se u jednotlivých vyučujících lišila zejména ve volbě vhodných metod, byla dobrá po stránce náplně a organizace. V některých hodinách však postrádala cílevědomé využití pomůcek a také vhodné zařazování odpočinkových a relaxačních aktivit. Úvodní motivace byla ve většině sledovaných hodin velmi pěkná, opírala se o zážitky a vlastní zkušenosti žáků. V jedné druhé a čtvrté třídě byla redukována na pouhé seznámení žáků s cílem a náplní hodiny. Průběžně byl vzbuzován zájem o práci drobnými pochvalami a pobídkami. Vynikající motivace jednotlivých činností blížícími se zimními svátky a zvyky byla sledována v jedné první třídě.

Ve většině hodin převažovala klasická organizace a struktura, střídala se většinou frontální a samostatná práce. Pro žáky, kteří samostatně pracovali rychleji, byla připravena práce navíc. V mluvnických hodinách při práci s chybou řešili žáci se zájmem problémové úlohy.

Cílevědomý rozvoj komunikativních dovedností a návyků na školní práci byl pozorován v první třídě, kde učitelka vhodně využívala i motivace k vhodnému chování a udržování pořádku na místě. Komunikativní dovednosti učitelů byly na velmi dobré úrovni. Velmi vhodně jich dovedla využít vyučující v pátých třídách k povzbuzení zájmu o práci.

Hodnocení formou drobných pochval za výkon pomáhalo žáky motivovat. Prostor pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků byl menší. Možnost vyjádření vlastních názorů a postojů měli žáci zejména v hodinách literární výchovy a v začátku vyučovacích jednotek při motivačních rozhovorech navazujících na jejich vlastní zkušenosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce na prvním stupni

Předmět byl hospitován ve všech ročnicích, jeho výuka je personálně zabezpečena učitelkami splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka sledovaného předmětu byla plánovaná, připravená a také stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly v převážné míře naplňovány. Z hlediska odbornosti nebyly shledány nedostatky.

Vyučování probíhalo v prostorných kmenových třídách, vybavených starším, ale funkčním nábytkem. Výzdoba učeben byla tvořena především pracemi žáků a nástěnnými transparenty, kterých učitelky využívaly především při opakování probraného učiva. Vyučující také používaly své vlastní vyrobené pomůcky a materiály, které přinesli žáci (ukázka dřeva, fotografie rodin). Relaxační koberce a lavičky v první třídě byly využívány nejen k uvolnění a odpočinku, ale umožňovaly střídání různých druhů činností.

Většina hospitovaných hodin se vyznačovala promyšlenou stavbou, která vycházela z jednotlivých tematických plánů. Žáci pracovali pod vedením učitelek, které především v prvních třídách frontální výuku vhodně doplňovaly relaxací, hrou a dramatizací. Tento způsob výuky umožňoval dětem aktivní přístup k osvojování a procvičování učiva. Negativem některých navštívených hodin byla jednotvárnost volených metod práce, zaměřená na formulaci otázky a odpovědi, což postupně vedlo k pasivitě. Skupinové činnosti byly zařazeny jen v nejnižším ročníku.

Úvodní motivace navozovala seznámení žáků s cílem a obsahem hodin vhodně vybraných básní a říkadel. Průběžně byli žáci motivováni změněnou činností, v prvních třídách týmovou spoluprací při tvorbě pavučinky, která jim pomohla ukázat důležitost vztahů a soudržnosti ve třídě.

Ve všech hodinách vládla vstřícná a klidná atmosféra, založena na vzájemném respektu a domluvených pravidlech komunikace. Dílčím negativem bylo tolerování jednoslovných odpovědí žáků, které nevedly k rozvoji komunikativních dovedností, popřípadě k obohacení slovní zásoby.

V hodinách převažovalo slovní hodnocení, zaměřené pozitivně a motivačně, při chybování učitelky navedly žáky na správný postup pro vyřešení úkolu. Jiných forem hodnocení (vzájemné, sebehodnocení) bylo využito méně. Zápisy a úkoly v pracovních sešitech byly téměř vždy kontrolovány, vyhodnocování výsledků vzdělávání bylo ve většině dostačující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazyce českém na druhém stupni

Přímou hospitační činností byla pozorována práce všech tří vyučujících českého jazyka ve všech ročnících druhého stupně. Navštíveny byly hodiny jazykové, literárně výchovné i slohové. Výukové cíle ve většině hodin odpovídaly věku žáků. Nové učivo vždy navazovalo na předchozí. Bylo zřejmé, že vyučující si byly vědomy cílů nejen jedné vyučovací hodiny, ale soustavně pracují na tom, aby se žákům vytvořila požadovaná struktura poznatků. V některých hodinách literární výchovy bylo už v tematických plánech jednostranně vybráno učivo, eliminováni byli v nejvyšším ročníku zejména autoři diskriminovaní již předchozím režimem.

Učitelky mají pro výuku potřebnou odbornost danou vysokoškolským studiem, jedné chybělo novější poučení o změnách obsahu výuky.

Materiálně byla jejich práce postavena nejen na klasických pomůckách – tabuli, křídě, učebnici a sešitu. Řada užitých textových materiálů, zejména pro důkladnější procvičení, byla vyrobena samotnými učitelkami. Vhodně byly využity nástěnné tabule s gramatické přehledy, Pravidla i Slovníky a další gramatické cvičebnice. Pro poslech uměleckého textu posloužil radiomagnetofon. Žáci v devátých ročnících nemají učebnice, texty pro práci jim byly do jednotlivých vyučovacích hodin kopírovány. Neměli tím možnost vracet se k ukázkám při domácí přípravě, pro ni sloužil jen stručný diktovaný zápis v sešitě.

Téměř veškerá výuka českého jazyka probíhala frontálně. Žáci byli do aktivních činností vhodně zapojováni formou kladených otázek, učitelky jim dopřály i dostatek samostatné

práce. Vhodně vzhledem k charakteru výuky bylo využíváno i práce ve dvojicích a práce v náhodně vytvořených skupinách. S žákovou chybou se pracovalo, stala-li se v ústním i písemném projevu. Struktura vyučovacích hodin byla klasická, v úvodu s racionálním sdělením, co je třeba poznat. Bez zapojení emocionální složky žákovy osobnosti často probíhala i literární výchova, naopak jí byla prostoupena hodina slohová.

Komunikace mezi všemi zúčastněnými byla dána osobnostními předpoklady vyučujících. I u mladých pedagožek žáci oceňovali jejich klidný a vstřícný způsob vedení vyučovací hodiny. Komunikace byla však většinou jednosměrná od učitele k žákovi, jen málokdy spolu komunikovali žáci samotní. I tak většina učitelek dokázala vytvořit prostor pro osobnostní a sociální rozvoj každého jedince a vedla žáky k pěknému ústnímu projevu a formulaci vlastních myšlenek. Stávalo se však, že mnohé otázky učitelek měly pouze doplňující charakter a žákova odpověď nemohla být jiná než jednoslovná.

Povzbuzením pro další práci bylo kladné hodnocení jednotlivých výkonů žáků přímo v hodině. Takovýto způsob výuky byl žáky kladně přijímán a viditelně je pozitivně naladil pro další práci.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém na druhém stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním i druhém stupni

Výuka v předmětu matematika byla sledována v devíti vyučovacích jednotkách.

Bezprostřední příprava na sledovanou výuku byla ovlivněna odborností, pedagogickou zkušeností i délkou praxe učitelů. Učivo ve všech hodinách plynule navazovalo na předchozí témata, stanovené cíle výuky nebyly vždy žákům jasně sděleny. Rovněž struktura některých hodin a jejich materiální podpora (zejména na druhém stupni) nebyla dostatečně promyšlena.

Výuka matematiky je v letošním roce zabezpečena, i když některé třídy vyučují učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti (IV.A, V.B, VI.A, VI.B, VIII.). Tři z nich jsou začínajícími učiteli. Tato skutečnost se v některých sledovaných hodinách projevila negativně především ve výběru a uplatnění použitých metod a forem práce vzhledem ke stanoveným výukovým cílům, nejvíce však v efektivním využití vyučovacího času.

Výuka probíhala na obou stupních v kmenových třídách, jejich prostředí bylo zejména na prvním stupni velmi podnětné. Názorná výuka byla zabezpečena přehledně připraveným učivem na tabuli, žáci pracovali s číselnou osou, stíracími tabulkami, tabulemi násobků, s drobnými pomůckami pro numeraci (kartičky s čísly, geometrické tvary, svazky špejlí atd). Materiální podpora výuky na druhém stupni byla zastoupena magnetickými tabulemi se vzorci a přehledem probraného učiva, rýsovacími potřebami a tabulovým náradím v hodinách geometrie. V žádné sledované hodině matematiky nebyly zadávány diferencované úkoly, nebyla použita didaktická technika, případně výukové programy na PC.

Na obou stupních učitelé uplatňovali ve většině frontální způsob výuky. Pestré střídání metod využívaly pouze dvě učitelky na prvním stupni. Zadávané samostatné práce na druhém stupni nebyly žáky vždy úspěšně dokončeny. Zajímavé úlohy, které rozvíjí logické myšlení žáků a vedou je ke schopnosti aplikovat učivo do praktického života, byly zadávány jen zřídka. Organizace výuky v některých hodinách neodpovídala psychohygienickým požadavkům. Jen ve dvou třídách prvního stupně byly zařazeny relaxační aktivity, na druhém stupni řešili žáci často bez většího zájmu celou hodinu stejný typ úloh. Tempo výuky vyhovovalo spíše pomalejším žákům.

Aktivita a větší zájem o výuku byly zřejmé na prvním stupni, stejně jako průběžné využívání výchovných aspektů. Ve vyučování si učitelé ověřovali otázkami i kontrolou individuální práce žáků úroveň jejich znalostí. Za svůj výkon byli žáci hodnoceni, méně byli vedeni

k sebehodnocení a k práci s chybou. Frekvence známek v žákovských knížkách je dostačující, hodnoceny jsou převážně písemné prověrky. Úprava žákovských zápisů je kontrolována. Komunikativní dovednosti žáků, vedoucí k přesnému matematické vyjadřování byly celkově málo rozvíjeny, verbální projev učitelů (až na jednu výjimku) převažoval nad projevem žáků. Chování žáků bylo ukázněné.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na prvním i druhém stupni byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově na prvním i druhém stupni

Hospitace byly realizovány v šesti hodinách u tří vyučujících prvního a druhého stupně.

Sledované hodiny byly pečlivě připraveny, stanovené výchovně vzdělávací cíle byly přiměřené věku i schopnostem žáků. Každý z nich měl k dispozici potřebné materiální vybavení a pomůcky k jednotlivým činnostem.

Dvě z vyučujících nemají požadované odborné a pedagogické vzdělání, což nemělo především u učitelky druhých tříd negativní vliv na odbornost výuky.

Pro výuku výtvarné výchovy na prvním stupni jsou využity kmenové třídy, druhý stupeň disponuje výtvarnou pracovnou, vybavenou starším nábytkem, který však umožňuje žákům individuální práci. Trvalejším umístěním pomůcek, nástěnných obrazů a dekorací vytváří vyučující vztah k tomuto předmětu. Výtvarné práce žáků slouží nejen k výzdobě této učebny, ale i k výzdobě všech tříd druhého stupně a společných prostor.

Většina sledovaných hodin měla promyšlenou stavbu, zaměřenou na spontánnost a bezprostřednost ve výtvarném projevu. Vyučující druhých tříd motivovala žáky četbou pohádky, využila hravé činnosti k navození a pochopení vztahů mezi lidmi. Ve vyšších ročnících byly využity alternativní formy práce, založené na skupinovém vyučování, které vedly žáky k aktivní spolupráci. Ve čtvrté třídě vyučující popsala a přiblížila tradici výroby vizovického pečiva. Metodicky nebyly dětem zcela objasněny možnosti a techniky práce s těstem. Učitelky respektovaly individuální tempo žáků, snažily se reagovat na únavu slovním oceněním a povzbuzením k práci.

Komunikaci žáků a vzájemnému respektování věnovaly vyučující velkou pozornost. Možnost uplatnění vlastního postupu měli žáci ve skupinové práci, při které vládla klidná a tvůrčí atmosféra. Diskuse ve skupinách byla založena na vzájemné ochotě naslouchat druhým a akceptaci jiných myšlenek.

Hodnocení výkonů žáků probíhalo průběžně po celou vyučovací jednotku. Jednalo se o pozitivně laděné povzbuzení a pochvalu. Ve druhých třídách žáci v kruhu hodnotili práce svých spolužáků a zdůvodňovali tak svůj výběr.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově na prvním a druhém stupni

Výuka hudební výchovy byla sledována podle možností rozvrhu hodin v celkem pěti hodinách u dvou vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku tohoto předmětu na druhém stupni. Obě však vyučovaly také ve vyšších třídách prvního stupně (čtvrtém a pátém ročníku) bez aproby pro tento stupeň.

Příprava jednotlivých hodin byla promyšlená s důrazem na náplň a potřebné pomůcky včetně přípravy ukázek pro poslechové části hodin. V některých hodinách byla méně akcentována výchovná složka předmětu.

Motivace v úvodu hodin probíhala formou seznámení s náplní hodiny. Zvláště ve třídách na prvním stupni se projevil v této oblasti racionální přístup charakteristický spíše pro metodiku na druhém stupni. Průběžně byli žáci nižších ročníků motivováni možnostmi hry na rytmické nástroje a zpěvem známých písní. Ve vyšších ročnících byli žáci vhodně zapojeni i do doprovodu na hudební nástroje (kytara). Velmi pozitivní bylo, že žáci byli ochotni zpívat a i pohybově se projevovat i v nejvyšších ročnících, což svědčí o dlouhodobé systematické práci v této oblasti sledovaného předmětu.

Volené formy práce byly dostatečně činnostní, byl dán také velký prostor pro zpěv a výše uvedené hudebně pohybové činnosti. V začátcích všech vyučovacích jednotek proběhla na začátku dechová, rytmická a intonační cvičení. Bylo využíváno všech dostupných rytmických nástrojů i nástrojů doprovodných (piano, kytara, housle) umístěných v odborné učebně hudební výchovy. V poslechových částech byla užitá audiotechnika. Pro učivo hudební nauky bylo v učebně rozmístěno množství obrazových pomůcek a přehledů hudebně naukového učiva, které bylo probíráno v míře přiměřené věku žáků.

Ve všech sledovaných hodinách panovala pracovní atmosféra, žáci pracovali se zaujetím, ochotně se zapojovali do práce. Respektovali dohodnutá pravidla a pokyny vyučujících.

Prostor pro vyjádření vlastních zkušeností a názorů měli žáci zejména v úvodních částech hodin při řízených rozhovorech.

Výuka hudební výchovy byla hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro hodnocení výsledků své práce v českém jazyce a v matematice neuzívá škola komerční testy, ale sestavuje si společně s obdobnými okolními školami ve Valašských Kloboukách a v Újezdě vlastní testy znalostí pro žáky 5. a 9. ročníků, v 9. ročníku ještě i test všeobecných znalostí. Získané výsledky si vzájemně porovnávají. Tato spolupráce se osvědčila.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekce byla provedena i tematicky zaměřená inspekce Výchova k lidským právům. Výsledky budou zpracovány souhrnně v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.1020-37/99, ze dne 28. července 1999 vydané Školským úřadem ve Zlíně s účinností od 14. července 1999 je v souladu se zřizovací listinou Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří čj. 24/98 vydanou dne 4. září 1998 obcí Štítná nad Vláří.
- Dobrou úroveň výsledků vzdělávání potvrzují i úspěchy žáků školy v okresních kolech olympiád (z českého jazyka, matematiky, zeměpisu, biologie, fyziky), na soutěžích

(dopravní, ekologické, recitační, výtvarné, ve zpěvu) a ve sportovních utkáních (odbižená, kopaná, atletika, florbal).

- Škola se již šestý rok zapojuje do regionální soutěže Valašská sportovní liga (série deseti sportovních soutěží), ve které soutěží žáci čtyř městských a čtyř vesnických základních škol.
- V budově školy je umístěna pobočka ZUŠ Valašské Klobouky s hudebním a výtvarným oddělením, o tyto aktivity je mezi žáky školy velký zájem.
- Škola spolupracuje v příhraničním regionu s partnerskou školou slovenské obce Horné Srnie, přátelské setkávání žáků, učitelů i představitelů obcí na hranici se uskutečňuje v místě havárie amerického pilota za II. světové války.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Dotazník pro ředitelku školy před inspekcí
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1020-37/99 ze dne 28.7.1999
3. Zřizovací listina Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ze dne 4. 9. 1998
4. Vnitřní řád Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ze dne 1. 9. 2003
5. Vnitřní řád pro pedagogické a provozní pracovníky Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ze dne 1. 9. 2003
6. Podkladová inspekční dokumentace Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín platná ve školním roce 2003/2004
7. Rozvrh hodin Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín platný ve školním roce 2003/2004
8. Koncepce rozvoje Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ze dne 21. srpna 2002
9. Zahajovací výkaz k 30. 9. 2003 - Škol V 3-01, výkaz o základní škole Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín
10. Organizační řád Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ze dne 28. srpna 2003
11. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín za školní rok 2002/2003 ze dne 26. 6.2003
12. Zápisy pedagogických rad Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín, školní rok 2002/2003 a stávající část školního roku 2003/2004
13. Celoroční plán práce pro školní rok 2003/2004 Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín
1. Plán práce metodického sdružení 1. stupně Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín pro školní rok 2003/2004
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
15. Třídní knihy hospitovaných tříd školního roku 2002/2003 a školního roku 2003/2004
16. Hospitační záznamy školních inspektorů ve sledovaných předmětech

17. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy ve školním roce 2002/2003 a školním roce 2003/2004
18. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech vyučujících českého jazyka, matematiky, prvouky, výtvarné výchovy a hudební výchovy Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ve školním roce 2003/2004
19. Třídní výkazy a katalogové listy žáků Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín pro školní rok 2003/2004
20. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
21. Tematické plány sledovaných předmětů platné pro školní rok 2003/2004
22. Žákovské knížky a sešity vybrané v době inspekce od náhodně zvolených žáků Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ve školním roce 2003/2004
23. Kontrolní písemné práce z matematiky a z českého jazyka, slohové práce žáků Základní školy Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín ve školním roce 2002/2003
24. Inspekční zpráva čj. 155 103/00-11106

ZÁVĚR

Problematiku personálního zabezpečení výuky řeší ředitelka školy průběžně. Pedagogický sbor není stabilizován, obtížně se získávají kvalifikovaní perspektivní učitelé do příhraniční obce se špatnou dopravní obslužností. Vedení školy vytváří příjemnou pracovní atmosféru, začínajícím učitelům je věnována péče a metodická pomoc uvádějícími učiteli. Učitelé se aktivně vzdělávají v rámci DVPP.

Budova školy i okolní areál slouží žákům již 30 let, zřizovatelem jsou postupně opravovány a udržovány ve velmi dobrém technickém stavu. Interiér tříd, chodeb a dalších školních prostor je čistý, vkusný, esteticky podnětný pro žáky i pro zaměstnance školy. Materiální vybavení pro výuku sledovaných předmětů je na požadované úrovni, přesto v některých sledovaných hodinách nebyly dostatečným způsobem využity materiální zdroje, kterými škola disponuje.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, jejich plnění garantují ředitelce zřízené metodické orgány. Vhodná volba metod a forem práce podporující motivaci a aktivní učení byla zřetelnější na 1. stupni, na 2. stupni převládala stereotypní frontální výuka.

Největšími změnami ve vývoji školy od poslední inspekce jsou:

- *nové strukturování metodických orgánů, výrazný pozitivní posun v práci zejména učitelů českého jazyka,*
- *vybudování dvou počítačových učeben, využívání široké nabídky výukových programů ve výchovně vzdělávací práci školy,*
- *rekonstrukce osvětlení všech učeben v souladu s hygienickými normami.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.
	Mgr. Roman Hoza	Roman Hoza v. r.
	Mgr. Hana Pátková	Hana Pátková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Bc. Jana Formanová
Jana Mičolová
Helena Hlůšková
Monika Brziaková

Ve Zlíně dne 16. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. prosinec 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Matulová, ředitelka školy	Marie Matulová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy

České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P.O.Box 225, 760 01 Zlín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Štítná nad Vláří, 763 33 Štítná nad Vláří 72	2004-01-05	1002/04
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.